

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese:
Jol'a si Duminec'a.

Pretiulu abonamentului:
pe unu annu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu annu séu
28 franci.

Anulu XLIII.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 53.

Joi, 15 3 Iuliu

1880.

Cu 1 Iuliu st. v. 1880 s'a inceputu unu nou
abonamentu la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Rogamu pe On. Domni prenumeranti ai fóiiei
distre, alu caroru abonamentu a espiratu cu 31
Iuliu st. v. 1880, se binevoiesca a si'lu re-
gati *de cu vreme*, pentru cá diariulu se li se
va tramite regulatu. De la 1 Iuliu st. v.
diariulu se va tramite numai acelu
domni, cari au binevoitu a-si reinnoi abonamentulu.

Domnii noi abonanti sunt cu deosebire rogati
ne tramite adresele d-loru *esactu*, aratandu si
post'a *cea mai aprópe* de loculu, unde locuiescu.

Pretiulu abonamentului la „Gazet'a Tran-
silvaniei“ este :

pentru Brasiovu: pe trei luni 2 fl., pe siese luni
4 fl., pe anu 8 fl.; — dusu in casa: pe trei luni 2 fl.
50 cr., pe siese luni 5 fl.; pe anu 10 fl.

pentru Austro-Ungari'a cu post'a: pe trei luni
2 fl. 50 cr., pe siese luni 5 fl., pe anu 10 fl.,

pentru Romani'a si alte tieri esterne: pe trei luni
7 franci, pe siese luni 14 franci, pe anu 28 franci.

Banii de prenumeratiune sunt a se tramite
(mai usioru prin assignatiuni postale) la Re-
dactiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI“
in Brasiovu.

Serbatórea nationala in Françi'a.

Brasiovu 14/2 Iuliu.

Poporulu francesu s'a imbracatu astadi in haine
serbatóre. Republic'a serbéza aniversarea luarii
Bastillei, care a datu semnalulu la inceperea marei
revolutiuni franceze, inainte cu nouedeci si unu
ani, la 14 Iuliu 1789.

Françi'a gema sub unu guvernú despoticu si
arbitrariu, coruptiunea erá la culme, poporulu traiea
in cea mai mare miseria, incovoiatu de sarcin'a grea
a impoziteloru si lasatu in grati'a clasei privile-
giatiloru, cari cunosceau faci'a de elu numai drep-
turi, nu si datorii, statulu nu mai potea suportá
deficitulu, care trecea peste jumetatea din venitele
tierei, spiritele erau agitate de ideile liberale res-
pandite prin scrierile lui Montesquieu, Voltaire,
Rousseau si ale enciclopedistiloru, barbati cei mai
onorabili, cari aveau curagiulu de a professá ideile
mai liberale, erau prigoniți, prinsii si aruncati in
inchisórea teribila a statului, in „Bastilla“, candu
la consiliulu liberalulu ministru Neker, regele Lu-
dovicu XVI se decise a conchiamá la 5 Maiu 1789
staturile tierii compuse din privilegiati (300 din
nobilime si 300 din preotime) si din totu atáti
representanti ai burgesei (600). In Iunie 1789
representantii burgesei (tiers état) se declarara
de adunare nationala constituanta si invitara si pe
privilegiati a luá parte. Aristocratii inse mai an-
tiau nu voieau nicidecumu se'si plece capulu si a-
ntiau pe Rege in contra deputatiloru poporului.
Regele intervenindu atunci in persóna pentru spar-
gerea adunarei nationale, primí prin graiulu lui
Mirabeau cunoscutulu respunsu, cá representantii
poporului numai prin puterea baionetelorú potú fi
goniti din adunare. Ludovicu XVI, cedendu in fine
vointiei poporului, a datu ordinu aristocratiei de a se
uni cu representantii burgesei si astfelu aduna-
rea nationala deveni completa la 27 Iunie.

Privilegiatii intrara in adunare, dér' nu cu
scopu de a se impacá cu poporulu, ci de a prepará
resbelulu in contra lui. Ómenii intriganti ai Curtii
se hotarira a suprima cu forti'a nou'a miscare re-
formatória si cu ajutoriulu slabitiunei Regelui, pe
care ilu tieneau ametitu, le succese a concentrá in
giurulu Parisulu o armata de 30 de mii ómeni,
mai totu soldati recrutati din tieri straine. Adu-
narea nationala cerea departarea acestoru trupe, in

loculu lorú inse a fostu departatu ministru iubit
la poporu Neker ear' trupele straine ocupara punctele
principale ale Parisulu. Faptulu acest'a produse
o iritatiune extraordinara in poporu, era invederatu
cá i se prepará o lovitura de mórte, si cá avea se
aléga intre sclavia si libertate. In diu'a urmatóre
capital'a era alarmaata prin trasulu clopotelorú, po-
porulu strigá dupa arme, la municipalitate se formá
unu comitetu alu salutei publice, care incepú a or-
ganisá gard'a nationala. In diu'a de 14 Iuliu po-
porulu navali asupra casei invalidiloru luandu de
acolo pusei, sabii si tunuri si se indreptá spre Bas-
tilla, vechi'a inchisóre a statului, pe care o luá in
asaltu si o darimá intre cantari de libertate si
strigari de bucuria, a carora ecou facú se isbuc-
nesca revolutiunea in tóta Françi'a.

Urmarile grandióse ale marei revolutiunei fran-
cese le vedemu pretutizendi in Europ'a, cine scie
unde ar' stá astadi inca caus'a libertatii popóreloru
déca ar' fi successu curtisaniloru lui Ludovicu XVI
de a suprimá miscarea din Iuliu 1789.

Poporulu francesu, insusi acelu poporu, care a
sangeratu atátu de multu pentru libertate a trasu
péna astadi puçine folóse din revolutiunile sale.
Dupa unu periodu fórté miscatu de unu seculu a-
própe Françi'a abia acuma se póte gándi seriosu
la consolidarea institutiuniloru republicane. Abia
Republicei actuale, a trei'a din câte s'au succedatu
in Françi'a dela 1792 incóce, pare ai fi datu a
duce in deplinire oper'a libertatii inceputa la 1789.

Si astadi inca Françi'a este divisata in partide
si se vede mai multu séu mai puçinu impedecata
in mersulu desvoltarii institutiuniloru sale republi-
cane de cátra stranepotii privilegiatiloru dela 1789.
Elementele reactionare si radicale amenintia si as-
tadi inca pacea interióra a Françiei, si in mediu-
loculu acestoru partide estreme periculóse adeveratei
libertati, plutesce vasulu noiei Republice moderate,
pe care marele Thiers a lasat'o mostenire Fran-
cesiloru.

Serbatórea de astadi, care reamintesce epoc'a
cea mare dela 1789 are de scopu de a documentá
in faci'a lumii, cá Republic'a francesa se semte
tare in bazele ei, totodata guvernulu a voitu se
inaugureze in acést'a di o infratire a poporului cu
armat'a, careia i se voru impartii adi drapele noue
republicane.

Se speramu, cá serbatórea nationala francesa
dela 14 Iuliu 1880 va fi inceputulu unei periode de
pacinica desvoltare a Republicei franceze.

Cronic'a evenimentelorú politicé.

Mai multe diuarie maghiare cerura, cá la g i m n
a s i e l e u n g u r e s c i s e nu se mai invetie
l i m b ' a g e r m a n a , dicédu, cá numai prin
delaturarea ei se va paralísá influenti'a germana pe
terenulu economicu. Cu privire la acést'a dice
Hunfalvy in „Pester Lloyd“: „ . . . Nu, pentru
cá scolarii gimnasiali sunt siliti a invetiá si nem-
tiesce, predomnescu Nemtii industri'a si comerciulu,
burs'a si bancile, si nu de aceea se imbogatescu,
seracindu pe proletarii spirituali unguri, ci de a-
ceea, pentru cá fii nobilimei inalte si de medilocu
c e r c e t e z a numai gimnasiale, dér' nu i n v e t i a
a c o l o n i c i n e m t i e s c e , nici
latinesce, nici grecesce, nici romanesce, pentru cá
nu voiescu se 'si d e c e a m a i m i c a s i l i n t i a , si a s t e p t a
n u m a i t o t u l u d e l a n e p o t i s m u s i d e l a p r o t e c t i u n e .
Nu va reesi niciodata in lupt'a pentru esistencia acelu,
care se va retrage cá melculu in casulu'a s'a, care
se izoléza de cátra altii si nu voiescu a lucrá ni-
micu. Nici unu guvernú, nici o constitutiune si
legislatiune nici unu planu de invetiamentu nu
ne póte salvá din prapasthi'a materiala si sprituála,
déca nu ne vomu silí cu tóte poterile, de a ne as-
sigurá superioritatea spirituala s. a.“

Nu scimu, déca Hunfalvy a cugetatu mai pro-
fundu asupra causei principale, pentru care nobilii
unguri nu invetia nimic in gimnasie. Nóue ni se
pare, cá redacini'a reului este a se cautá in ide'a
ce domnesce si se propaga ne 'ncetatu intre Ma-
ghiaru, cá ei ar' fi o rassa mai superiora decâtu
tóte celelalte. Inzedaru 'i vei vorbi dér' Maghia-
rului de „superioritate spirituala“, acést'a e ceva
prea abstractu pentru elu si apoi colidéza cu ide'a
inradacinata la elu cá elu este chiaru si din nas-
cere mai superioru, de unde ar' urmá, cá elu se
scie mai multu decâtu celu de rassa „mai inferi-
óra“ si candu nu invetia nimic. Resultatulu a-
cestoru idei sucite este apoi seracirea, banerut'a
materiala si morala. —

Earasi se vorbesce de a g i t a t i u n i r u s s e s c i i n M o l d o v ' a . „Telegrafulu“ din Bu-
curescu scie cu privire la acést'a: „Sunt vreo 3
luni, de candu emisarii Russi circulau pe stradele
Iasiului. Acesti ómeni, ce veneau din Russi'a cu
diferite nume, erau din rangurile insemnate ale so-
cietatii russe. Astfelu politi'a a aflatu, cá prin-
tre densii erau generali, coloneli, ingineri, si a-
cesti din urma luau planuri vecinitatiloru. S'a
raportatu prefectulu de atunci, inse nu s'a datu
nici o importantia, cáci in tier'a nóstra, unde liber-
tatea este garantata prin Constitutiune, este per-
misu ori carui individu a trece pe la noi, fara cá
cineva se'i faca vr'o dificultate. Lumea vorbea,
cá ei sunt in intielegere cu Beizadea Grigore
Sturza, spre a favorisá turburari si a aduce dis-
cordi'a in Moldov'a. Ba, mai multu inca, se a-
cusá chiaru dlu Cazarinov, agentulu Russiei, de a
fi amestecatu in astfelu de intrigi. Guvernulu se
bage bine de séma, cá astadi inca se vedu la Iasi
ómeni de genulu celoru amintiti mai susu, si se
i e m e s u r i e n e r g i c e c o n t r a p r o p a g a n d e i r u s s e s c i c e
póte aduce nenorocirea in tier'a nóstra.“

Din Turci'a sosesc scirea importanta personala,
dupa care O s m a n - p a s i ' a , leulu invinsu dela
Plevn'a, a demissionatu din postulu de ministru de
resbelu si a fostu inlocuitu prin H u s n i - p a s i ' a ,
acelu care a negociatu cu generalii austriaci
pentru ocuparea Novibazarului. „Times“ vede in
demissionarea lui Osman-pasi'a o dovéda, cá Sul-
tanulu ar' fi decisu a nu se opune vointiei europene.
Osman trece adeca de celu mai aprigu contrariu
alu politicei de oportunitate, elu a fostu declaratú,
cá voiescu se apere cu sabi'a in mana fiecare pe-
tecu de pamentu in contra incalcariloru proiectate
de conferenti'a europeana. Vomú vedé, déca retra-
gerea lui dela ministeriu va insemná in adeveru, cá
Pórt'a s'a decisu a capitulá inaintea vointiei Eu-
ropei, ori-cá caus'a ei este cu totulú alt'a.

Intre cabinetele mariloru poteri domnesce pentru
momentu o mare neintielegere asupra c e s t i u n e i
e s e c u t a r i i d e c i s i u n i l o r u c o n f e r e n t i e i
d e l a B e r l i n u i n c a s u , candu
Turci'a nu ar' voi se accepte „consiliulu“, ce l'a
primitu in not'a colectiva a poteriloru. Fiecare
dintre cabineté are o idea deosebita asupra viitórei
„actiuni orientale.“ „Deutsche Ztg.“ caracteriséza
diversitatea opiniuniloru in modulu urmatoriu:
. . . „Securu pare a fi, cá A n g l i ' a i e a i n s e r i o s u
hotaririle dela Berlinu si cá e decisa ale ese-
cutá in casu de lipsa si cu forti'a armata. Ce se
atinge de R u s s i ' a , apoi se pare, cá se invoiescu
la o executiune a acelu hotariri numai sub con-
ditiunea, cá se i e p a r t e i n s a s i l a e a s i s e a i b a
ocasiune de a pescui earasi in turbure. I t a l i ' a
se clatina intreAngli'a si Russi'a si se apropia din
cause egoistice mai multu de Russi'a, pentru cá
dela Angli'a puçine avantage póte astepta! F r a n ç i ' a
„moralicescu“ stá pe partea Angliei, dér'
de-o parte o retiene unu sentiu de gelosia de a
„scóte vecinulu castanele din spudia“, ear' de alta
parte crede de lipsa a se tiené in reserva „pentru
cá d. Bismarck nu impartasescu acelesi vederi“. G e r m a n i ' a
din parte-i dá din umeri si de-

clara, că tota afacerea 'i este indiferenta și că în toate privințele se alatura la parerile cabinetului vienesu, pe cându Austria se pronunția viu pentru o cătu mai mare crutiare față de Pôrta, silindu-se cu toate puterile ei diplomatice a împedea o soluțiune forțiată a conflictului.“

Se anunția dela Berlinu, că Regele Georgios alu Greciei ar' fi declarat, că Grecia n'a perdutu rabdarea (!) că ea e gat'ă pentru orice evenimentu, d'ér' nu va face nimicu, ce se compromita oper'a pacinică a puteriloru. Cu alte cuvinte Grecii vedindu prea bine, că nu potu luă cu arm'a în mana Epirulu și Thessali'a, ce li s'au adjudecatu, voiescu se fia „rabdatori“ în speranția, că marile puteri nu voru cere dela ei, că se sangereze fara nici unu prospectu de invingere, ci se voru îndurá ale sarí intru ajutoriu.

În fine camer'a deputatiloru din Parisu a adoptatu proiectulu de lege pentru amnestia, așa precumu l'a votatu senatulu a două ora (exceptandu dela amnestia pe taciunari și pe asasinii condamnați contradictoriu.) „Diarulu oficialu“ publica decretelu, datate din 10 Iuliu, prin care se scutescu pe deplinu de pedepsele loru totii condamnații pentru insurecțiunea din 1870—1871 și totii condamnații pentru crime séu delictu de presă p'ena în acea di.

Caus'a agrara ardelenă în diet'a maghiara.

Astadi publicamu dupa „Tel. Rom.“ discursulu ținutu în ședința dela 5 Iuliu de către deputatulu

Parteniu Cosma: Eu nu voi vorbi multu despre proiectulu, ce se afla la ordinea zilei, pentru că din norocire nu s'a subternutu proiectulu guvernului, contra caruia s'ar' fi potutu vorbi foarte multe, pentru principiile periculose, ce le continea.

Recunosc, că comisiunea juridică s'a nesuitu, că încatu a fostu cu potinția prin o labóre diligentă se delature defectele cele mai mari. D'ér' și în proiectulu de lege, ce se afla înaintea noastră, se mai afla unele dispozițiuni, cari de si la apertința nu se presenta că periculose, în faptă totusi involv' pericul.

Dupa parerea mea o procedura pentru regularea proprietatii e necesară nu numai în Transilvani'a ci și în Ungari'a; pentru că acele miserii, ce se ivescu în decursulu procesului, esistu atatu în Ungari'a cătu și în Transilvani'a, și Ungureni' inca ar' fi primitu cu mare multamita, deca guvernulu nu s'ar' fi restrinsu numai la cele cuprinse în art. de lege 53 din 1871 §. 80, ci s'ar' fi înfașosiatu cu unu astfelu de proiectu de lege, care, cuprindendu cestiunea cu privire la țier'a intréga, se o decida preste totu astfelu, încatu se nu fimu siliti a o carp' mereu, căci, deca aceste miserii în procedura nu sunt salutare pentru Transilvani'a, nu potu fi salutare nici pentru Ungari'a.

În Ungari'a e prevediutu, cându trebuie ordinată comasarea și cumu trebuie efectuită în casulu, cându e împreunată cu regularea urbarială, cu segregarea; d'ér' nu e prevediutu, cumu trebuie să se faca comasarea acolo, unde regularea urbarială e efectuită dejă. Ba și acolo, unde este provisiune, adeca în casulu primu, procedur'a e necorespunzătoare, pentru că față cu fostulu proprietariu fostii iobagi nu au dreptu se împartiésca hotarulu în mai multe decâtu în trei clase, ceea ce cu deosebire în locurile muntose, cari și în Ungari'a se afla într'unu numeru foarte mare, e aprópe imposibilu. Éra, deca comasarea se face cu invoirea reciproca între fostii iobagi, se potu stabili și mai multe clase, ba sunt și casuri de acele, în cari numerulu classelor au variatu între 20 și 30.

Alte legi afara de cele amintite de referentulu, cari se referescu numai la teritoriulu Iasigo-Cumaniloru și alu Haiduciloru, nu contieniu nici o dispozițiune, cumu trebuie ordinată comasarea în acelu casu, cându nu se face deodată cu regularea urbarială, cu toate, că însusi guvernulu în motivarea proiectului seu afirma, că în a cincea parte a teritoriului Ungariei nu ar' fi efectuită inca comasarea. Deci această parte inca ar' fi meritatu atințiunea guvernului, și se potea astepta cu dreptu cuventu, că, deca se ocupa cu cestiunea, se o rezolveze dintr'unu punctu de vedere mai înaltu alu statului.

Afara de aceea nici chiaru pentru Transilvani'a nu a facutu totu, ce trebuie se faca, căci totu acolo, unde se dispune facerea proiectului de față, cu doi paragrafi mai la vale, în §. 82 legea dispune următoarele:

În privința Talmaciului, Salistei și a Branului, precumu și în privința teritoriului comuneloru ce apartieniu loru, ministrulu de justiția va substerne unu proiectu de lege despre regularea posesiunii comune.

'Mi aducu foarte bine aminte, că din partea acésta (stanga) de repetite ori s'a pretinsu presentarea acéstu proiectu de lege, s'au facutu și promisiuni, că se va presentá, cu toate aceste inse guvernulu si-a uitatu de elu și p'ena as-

tadi nu l'a presentatu, d'óra nici nu l'u mai afía necesariu. De ce nu? va fi sciindu mai bine guvernulu, eu inse credu, că fara nici o necesitate nu s'a pusu îndatorirea acésta în lege, prin urmare, deca guvernulu a aflatu de lipsa se substerne acéstu proiectu de lege, cu o cale trebuiá se presenteze și pe celalaltu.

Audiendu pe d-lu referentulu, că se adreseza către deputatii din Ungari'a, că prin primirea acéstu proiectu de lege se le dá binevoitoriulu loru sucursu pentru a se poté regulá odată referințele de posesiune în Transilvani'a, cugetamu, că acéstu apelu se va estinde și în alta directiune, căci, desi nu face amintire nici elu nici proiectulu de față, eu totusi cunosc în Transilvani'a o referință de posesiune foarte anormală, care nici astadi nu e prevediută în lege.

Afirma, ce e dreptu, că în Transilvani'a nu sunt remanentii nici alte referențe de natur'a remanentiloru.

Recunosc și eu, că acele pamenturi, cari în Ungari'a se considera de remanentii, în Transilvani'a nu mai sunt remanentii, ci prin lege s'au prefacutu în urbarialitati, căci, nefiindu introdusu urbariulu în Transilvani'a, desființandu-se în 1848 robotelu, că fostii proprietari se p'ota deveni desdaunati, a fostu lipsa de o basă în privința cantității posesiunii devenite libera proprietate a fostiloru iobagi. Acésta basă nu s'a potutu afía altcumu, decâtu, că totu acelu teritoriu, care la 1 Ianuariu 1848 s'a aflatu în posesiunea fostiloru iobagi, s'a dechiaratu prin lege de urbarialitate, pentru care fostii proprietari au să se desdauneze din partea statului.

Deci fostii proprietari din Transilvani'a în acésta privință sunt în avantaju față cu fostii proprietari din Ungari'a, căci ei chiaru din lips'a urbariului au capetatu desdaunare dela statu și pentru acele pamenturi, cari dupa năsur'a loru, deca esistá urbariulu, erau remanentii, că și în Ungari'a, și dupa valórea loru primescu interese dejă de multu, pe cându cei din Ungari'a în privința capitalulu sunt avisati la fostii iobagi, éra interesele le competu numai dela diu'a esecutarii sentinței urbariale.

Încatu inse remanentiele sunt de a se rescumpera de către aceia ce le posedu, proprietati de acésta natură mai esistu și în Transilvani'a.

Și anume în Transilvani'a sunt și așa numite sesiuni alodiale, de cari în Ungari'a nu esistu, va se dica, posesiunile aceloră, cari nu sunt introdusi că urbarialisti în așa numit'a conscriptiune Czirakiana, de și sunt totu de o natură cu cele introduse în conscriptiunea numita, dupa lege se considera de sesiune alodială; prestațiunile referitoare la aceste s'au sustienutu și dela 1848 încóce, pe calea regulării ele devin proprietate posesoriloru loru; acestia inse sunt detori a rescumperá dela fostii proprietari prestațiunile cu bani.

De aceste sunt foarte multe în Transilvani'a. În privința loru §. 21 alu patentei urbariale dispune următoarele:

Prestațiunile ce obvinu în unele parti ale țierei din contracte, prin care drepturile de a se folosi de pamentu s'au concesu pentru totdeuna din partea adeveratului proprietariu, pre l'ंगा respunderea unei taxe ori a altei dari, fara că prin acésta să se fia întemeiatu o referință proprie urbarială, — de asemenea se voru poté rescumperá, éra p'ena la rescumperare se voru dá în mesur'a legală de p'ena acumu“.

În privința acésta § 22 dispune următoarele:

„Desdaunarea pentru prestațiunile dechiarate în secțiunea acésta de rescumperare se va plati numai de către cei obligati, fara concursulu țierei, dupa dispozițiunile următorie.“

Cum trebuie să se rescumperă posesiunea alodială, în privința acésta § 26 dispune în modulu urmatoriu:

„Printro dispozițiune specială se va statui, sub ce condițiuni și în ce modu să se solveze capitalulu de desdaunare, și cum se se respunda celoru îndreptatiti rent'a anuală de 5% prin autoritatile c. reg.“

Acéstu paragr. involv'e, că rescumperarea, respective capitalulu, ce va trebui stabilitu pentru prestațiunile perdute, să se respunda eventualu prin midlocirea statului, tocma cum se urméza la rescumperarea remanentiloru în Ungari'a.

În acésta privință statulu s'a angajatulu a aduce o lege, d'ér' legea acésta nu s'a adusu nici p'ena astadi, cu toate că de atunci au trecut 32 de ani.

Paragrafulu 89 art. de lege 53: 1871 dispune, ce e dreptu, rescumperarea prestațiuniloru de asemenea natură, cându dice:

„În casurile, în cari legea de față dispune, că prestațiunile să se rescumperă de către fostii iobagi, rescumperarea o va forma sum'a aceea, care va resulta, deca din sum'a îndouedecita a valórei prestațiuniloru anuale se va detrage a sies'a parte pentru coperirea spesselor de încassare și manipulare“, și asié mai departe, p'ena cându termina cu aceea: că la dorința partiloru să se efectúesca prin midlocirea statului; în legea acésta inse nu s'a facutu nici o dispozițiune în privința Transilvaniei, prin urmare ea propriamente se referesce numai la Ungari'a.

Astfelu, cându asemenea casuri vinu înaintea judecatorului, d'ér' cu deosebire înaintea Curiei reg., ea totdeauna

dechiară posesiunea de sesiune alodială, carea remane în proprietatea posesorului de astadi, acesta inse este detori a rescumperă dela fostulu proprietariu prestațiunile, éra fostulu proprietariu nu este îndreptatitu a si încassa desdaunarea pentru prestațiuni, p'ena ce statulu nu va aduce o lege specială în acésta privință, va se dica, lui i compete sum'a de rescumperare, d'ér' nu i este permis se o încasséze.

Pentru delaturarea acéstei anomalii eu asié sciú, că Curia reg. a subternutu și unu memorandulu la ministrulu, care inse p'ena astadi n'a facutu nici o dispozițiune.

Acésta situațiune e foarte nefavorabilă pentru ambele parti. —

D'ér' anume pentru fostii iobagi este foarte ruinătoare, nu numai pentru aceea, că ei sunt îndatorati a si rescumperă insii proprietatea, care propriamente e de o natură cu cea din conscriptiunea Czirakiana, și numai pentru aceea a remasu afara din conscriptiune, căci poporul atunci cá si acum éra mai aplecatu, a nu marturisi totu cătu are, cându se face vre-o conscriptiune, temendu-se de introducerea vre unei sarcine noue, ba atunci, precum este sciutu, au fostu ómenii chiaru indemnati la acésta, și speriatii cu introducerea de conscriptiuni noue, — d'ér' mai cu séma pentru acéste defectu dupa prax'a introdusa se deposedéda formalu.

Fostii proprietari adeca pe bas'a sentințelor urbariale dau în judecată pe țierani pentru prestațiunile nerafuite dela 1848 încóce și se aflá judecatori civilii, cari cu desconsiderarea legiloru de prescriptiune încuviințéda cererea loru și esecutéda pe bietii ómeni. Sumele sunt enorme; sunt casuri, unde pentru o biată coliba țiganésca se judeca câte 4—500 fi. asié, în cătu bietulu țieranu mai bucuros o parasesce decâtu se plátésca fostulu proprietariu sum'a ce i o adjudeca legea. Totu asemenea se întempla și cu estravilaneele de acésta natură, și pe asta cale fostii proprietari deposedéda mii de țierani.

Pentru că astfelu de abuzuri contra legii se nu se p'ota întempla și pentru că și fostii proprietari se si p'ota capeta aceea ce le compete într'adeveru, dupa parerea mea, éra mai antaiu de lipsă să se delature defectele din legea materială și numai dupa acésta se ne ingrigim de o procedura generală nu numai pentru Transilvani'a, ci pentru țier'a intréga, că se nu fimu siliti a totu face carpituri, cu atâtea mai vertosu, că menitiunea ei este de o durată foarte scurtă, căci în câteva ani au să se regulede definitivu toate referințele din posesiune.

Nime nu doresce mai tare decâtu mine, că să se termine odată cestiunea acésta agitată; d'ér', de órace proiectulu e atatu de defectuosu, și de órace guvernulu a neglesatâtea cestiuni înainte de a veni cu proiectulu de procedura, 'mi iau voia a substerne o propunere, prin care ceru, că guvernulu se fia îndrumatu a prevedé toate defectele arătate și pe tómnă să se substerne unu proiectu de lege perfectu, prelucratu din punctu de vedere alu statului. Recomandulu spre primire propunerea care este următor'a:

Proiectu de resoluțiune:

Considerandu, că „dispozițiunea specială“, care are se regulede rescumperarea prestațiuniloru circumscrie în § 21 alu patentei urbariale transilvane, pusă în perspectiva prin § 26 din aceeași patentă, nu s'a facutu p'ena acum din partea legislativei; —

considerandu, că, în contra dispozițiunii § 82 art. de lege 53 din 1871, proiectulu de lege despre regularea posesiunii comune de pe teritoriulu Talmaciului, Salistei și alu Branului, precum și alu comuneloru ce se țin de aceste nu e subternutu nici p'ena în diu'a de astadi;

considerandu, că procedur'a de regulare urbarială și cu deosebire cea referitoare la comasare e foarte defectuosă, nu numai cu privire la partile Transilvaniei, ci în genere și pentru celelalte parti ale țierei; —

considerandu în fine, că proiectulu de lege ce se afla în discussiune se referesce numai la partile Transilvaniei ale țierei și din lips'a legiloru materiale arătate mai susu nu p'ote fi completu chiaru pentru aceste parti:

proiectulu de lege în cestiune nu se primesce de basă la desbaterea specială, ci se îndruméda ministrulu de justiția a prepara unu proiectu de lege, care se suplinésca și defectele arătate mai susu, și alu substerne dietei la începutulu sesiunii viitoare.

(Va urmá.)

Cultulu iubirei către „patri'a maghiara“ în Bucuresci. „Bukuresti Hirado“ ne spune, că Jói'a trecută comunitatea catolică ungarésca a ținutu adunare și a constituitu unu comitetu permanentu, de alu caruia presedinte a fostu alesu cu acclamatiune d. Ludovicu Vándory (desi este protestantu.) Acésta ocupandu-si scaunulu de presedinte propuse, că „înainte de a începe o actiune mai largă“ comitetulu se adreseze o petitiune ambasadorului austro-ungaru comite Hoyos și episcopului catolicu. În petitiunea adresată c. Hoyos comitetulu diase între altele:

„Escelentia! In Bucuresti se afla celu puçinu
15 mii maghiari catolici. Acesti'a au celu puçinu
400 copii scolari. Nu au inse preotu ungurescu,
care se le propage, se le esplice marirea lui Ddiu
cuventulu evangheliei, acésta marétiã carte a iu-
rei, in limb'a loru maghiara. Nu au invetiatoriu
maghiaru, care se invetie p'acesti copii, in limb'a
Arpad si-a lui Huniad, a iubi'ã cea patria,
afara de care nu e locu pentru
densii in acésta lume; nu avemu pro-
fessoru maghiaru, care se invetie pe copii nostri,
care au fostu Almos, Arpad, Sf. Stefanu, Ludovicu
de mare, Mathi'a, Bethlen, Rákóczy si Kossuth;
nu avemu dascalu maghiaru, care se invetie pe
copii nostri cãntecele poporale inaltiatóre de anima
si aprindietóre de patriotismu. . . . Sunt institute
catolice in numeru destulu de mare adi in Bucu-
resci, dér' scoli catolice cu professori si institutori
maghiari, durere! nu esistu. Pentru acésta amu
trasnitu a recurge la generositatea Escel. Vóstre,
se aveti bunavointia a interveni pe langa Em.
episcopulu Ignatiu Paoli, cá se binevoiésca a
considerá just'a nóstra cerere si a aplicá unu pre-
tu si celu puçinu doi invetiatori maghiari.“

D. Vándory, dupa ce a reprodu su acésta peti-
tiune in fói'a s'a, esclama: Óre nu merita lauda
maghiarii catolici din Bucuresti pentru acésta fapta
patriotica? Nu s'au aratatu ei óre fiii demni ai
patriei maghiare? Da. Ungari'a póte fi mandra
de fii sei din Bucuresti, cari nu uita nici in a-
st'a departare, cá sunt si remanu Maghiari cu trupu
si sufletu!“

Dér' d. Vandory nu se ocupa numai de in-
structiunea comunitatii catolice, maghiare, ci si de
cea a comunitatii ev. reformate, cáci elu consi-
dera biserica reformata din Bucuresti, cá „biserica
nationala maghiara“ dicédu: „biserica reformata
este numai unu locasiu alu religiunei, dér' este
focarulu curatei si desinte-
satei iubiri de patria. . . sun-
temu datori cátra acésta biserica, cátra con-
sistoriulu din Transilvania si
 cátra patri'a maghiara, in fine, se re-
tragemu cáte ceva despre relatiunile actuale ale a-
stei biserici s. c. l.“ —

Limbagiulu ce 'lu intrebuintiéza d. Ludovicu
Vándory in fói'a s'a si modulu, in care accentuéza
biserica cátra „patri'a maghiara“ este fórte bata-
ntu la ochi si ne face a crede, cá densulu se
presce pe sene de unu pioneru alu maghiarismu-
lu Romani'a. Vedemu, cá „Bukuresti Hirado“
se multiamesce numai a lucrá pentru conserva-
re nationalitatii la Maghiarii din Romani'a, ci ar'
trebuie se stabilésca intre ei si Ungari'a o legatura
cu toata asia, cá Maghiarii, cari traiescu in Roma-
nia, se se considere, cá facédu parte integranta
de „patriei maghiare“. Eata, cá d. Vándory este
pátrópe de a inmultu incurcaturile orientale inca cu
cauzatiune de cea mai mare gravitate, norocire nu-
mai, cá ministrulu de externe d. Boerescu traiesce
cu buna intielegere cu baronulu Haymerle, minis-
trulu de externe austro-ungaru. Déca Maghiarii
din Romani'a ar' acceptá ideile d-lui Vándory, apoi
ar' trebui se se decida séu a parasí indata Ro-
mani'a, unde se semtu atátu de bine si liberi —
ca figura docet, séu a considerá si Romani'a de o
continuatiune a acelei „patriei maghiare“, care nu
se finesece decátu la Marea Neagra. Póte, cá d.
Vándory se professeze credinti'a, cá si Romani'a se
trage de „patri'a maghiara“, deórace face pe Ma-
ghiarii catolici din Bucuresti se dica in petitiunea
memorata redactata de elu, cá nu au invetiatori
maghiari, cari se invetie pe copii loru „a iubi'ã cea
patria, afara de care nu e locu pentru densii in
acésta lume“. Este anevoie a crede, cá toti Ma-
ghiarii din Bucuresti se fi remasu cetatiani ma-
ghiar, adeca supusi straini, dér' chiaru si atunci
ca o impresiune comica, déca sustienu — ei cari
sunt impreuna cu d. Vandory s'au dusu in Romani'a,
pentru cá in patri'a loru natala li-au secatu isvó-
tele de subsistentia — cá „afara de patri'a ma-
ghiarã nu e locu pentru densii in acésta lume“;
nu mai atunci ar' avé unu sensu acésta afirmare,
cá Romani'a inca ar' fi unu appendice alu „pa-
triiei maghiare“.

D. Vándory dice, cá reformatii unguri din Bucuresti
sunt datorii „cátra consistoriulu din Transilvania si cátra
patri'a maghiara“. Ce ar' dice domuii Tisza si con-
sistoriulu, candu o comunitate romanésca de aci ar' re-
ceamá asemeni datorii cátra vreo autoritate bise-
resca de dincolo si cátra Romani'a? Amu atinsu
acésta momentu spre a aratá, cá nu se mesura
maghiarii cu aceeasi mesura si cá ceea ce la Ma-
ghiaru ar' trece in Ungari'a de periclitare a statu-

lui, in Romani'a se considera de-o „detoria patrio-
tica“.

Dela sinódele eparchiali romane gr. or.

(Urmare.)

In siedinti'a a IV. si cea din urma a sinodului
eparchialu din Aradu P. S. S'a d-lu Episcopu aduce
la cunoscenti'a sinodului actulu fidantiarei prin-
cipelui de coróna Rudolfu cu princessa Stefania de
Belgia si propune o adresa de felicitare catre M.
S'a imperatulu si regele. Sinodulu primesce cu
bucuria acésta propunere si insarcinéza biroulu cu
compunerea acestei adrese. — D. P. Rotariu avendu
in vedere faimele respandite in diaristic'a straina
si romana in privinti'a fostului jude administrativu
si deputatu sinodalu Iuliu Pascu, pentru sustievrea
propriei lui demnitati si din considerare cátra dis-
positiunile statutulu organicu face propunerea: se
se insarcineze consistoriulu din Aradu de a cercetá
acésta cauza si de a raportá despre resultatu sino-
dulu in proxim'a sesiune.

P. S. Sa d-lu Episcopu presentéza sinodului
literile Escelentiei Sale a Metropolitulu din 22 Aprile
1880 Nr. 159 relative la infintiarea a doue epis-
copii noi in Timisió'a si in Oradea-máre. Sino-
dulu aderéza in principiu la infintiarea acestoru doue
episcopii noue, asteptandu planulu infintiarei dela
consistoriulu metropolitanu 'si esprima dorinti'a de
a-se luá in considerare cu ocaziunea impartirii in-
trég'a provintia metropolitana si 'si reserva dreptulu
de a-se pronuncia la timpulu seu asupr'a planulu
si modalitatiloru infintiarei noueloru episcopii.

In urm'a acestor'a se pune la ordinea dilei ale-
gere a vicariu episcopescu si de presiedinte la
consistoriulu din Oradea-mare. Dupa alegerea bar-
batiloru de incredere in persónele d-loru Dem.
Bonciu si Davidu Nicóra se face apelu nominalu si
se constata presentia a 41 de deputati sinodali si
se procede la alegere. Dupa facerea scrutiniulu
se constata, cá d-lu protopresbiteru Iosifu Belesiu
a intrunitu 26 de voturi, d. Iosifu Goldisiu 9;
Dr. Ilarionu Puscaru 1; d. Corneliu Zivociciu 1;
d. Simionu Bica 1; voturi albe au fostu 3. P. S.
Sa d-lu Episcopu enuciandu acestu resultatu alu
alegerei proclama pre d-lu Iosifu Belesiu de vica-
riu episcopescu si presiedinte alu consistoriulu din
Oradea-mare, confirmandu si din parte-'si in faci'a
sinodulu actulu alegerei prin aprobarea si bine-
cuventarea s'a archierésca. Sinodulu dupa ce mai
luá la cunoscentia raportulu commissiunei petitionarie
si pe acel'a alu commissiunei bugetarie isi incheiá
lucrarile sale.

D. dep. P. Desseanu avendu in vedere, cá lucra-
rile sinodulu au decursu in cea mai frumósa
cointielegere si in timpulu celu mai scurtu possi-
bilu numai gratia intieleppei conduceri a Pr. S.
Sale D-lui Episcopu, propune si sinodulu intre
aclamari de „Se traiésca“ votéza multiamita
protocolara Pr. Santiei Sale; éra P. S. Sa din
parte-'si multiamindu deputatiloru sinodali pentru
spriginulu si concursulu caldurosu implóra bine-
cuventarea ceriulu asupr'a loru si dechiara sesiunea
sinodulu din 1880 de inchisa.

(Va urmá.)

Impartirea ofrandeloru pentru inundati.

(Urmare.)

XXXVII.

Processu-verbalu incheiatu in comun'a Buciumu-Sias'a
la 21 Aprile (4 Maiu) 1880 in presentia d-loru delegati ai comite-
tulu pentru inundati Dr. Aurel Muresianu, a d-lui
protopresbiteru Ioanu Gallu din Abrudu, a d-lui parochu
din Buciumu-Sias'a Iosifu Ciura, a d-lui primariu alu
tuturoru Buciumaniloru Alesandru Danciu, a d-lui no-
tariu cercualu din Buciumu Victoru Baritiu, a d-lui
proprietariu Alesandru Macaveiu, a d-loru preoti Ionu
Todescu si Nicolau Baiesianu si a d-lui Davidu
Candinu epitropu din Bucium-Isbit'a.

D. delegatu Dr. Aurel Muresianu, informandu-se in
persóna despre pagubele cauzate in cele siese sate ale Buciu-
maniloru prin inundarea din Decembre an. tr., s'a convinsu
cá, desi au suferitu multu si aceste comune, poporulu celu
mai lipsitu a participatu in mesura mai mica la aceste
pagube.

La cei mai pagubiti si lipsiti si adeca lui Popa Ioanu
Mocu din Buciumu-Poieni si lui Nicolau Baiesianu din Bu-
cium-Isbita li s'au datu cáte 10 fl. v. au. (20 fl.)

Pentru cá si ceilalti locuitori pagubiti se fia impartasiti
de favorulu ofrandeloru s'au datu scóleloru din Bucium-Isbita
Bucium Cerbu si Buciumu Muntariu cáte 30 fl. v. a. fle-
careia cu scopu de a se cumpara cárti si recuise necesari

pentru invetiamentu. (90 fl.) Scólei din Bucium Satu si
din Cornea li s'a datu totu pentru acestu scopu cáte 20 fl.
v. a. (40 fl.)

Sum'a de 30 fl. pentru scól'a din Buciumu-Muntariu-
20 fl. pentru scól'a din Buciumu-Satu si 20 fl. pentru scól'a
din Cornea, in totalu 70 fl. v. a. s'au predatu d-lui proto-
popu Ioanu Gallu din Abrudu. — Sum'a de 30 fl. pentru
scól'a din Bucium-Isbit'a s'au imánatu epitropulu Davidu
Candinu din acea comuna; ear' 30 fl. meniti pentru scól'a din
Buciumu-Cerbu s'au imánatu d-lui parochu Todescu din Bu-
ciumu-Cerbu. — Sum'a de 10 fl. destinata pentru Nicolau
Baiesianu Urbaru s'a predatu d-lui parinte Nicolae Baiesianu
spre ai inmaná daunatululu fara intardiare.

Scólele din Bucium-Siasa si Buciumu-Poieni afindu-se
in impregiurari materiali mai favorabili au renuntyatu in
favórea celorlalte din comunele vecine.

Nicolau Baiesianu par.
cá notariu.

A. Filipu.
Ioane Gallu.

(L. S.) Alesandru Danciu
primariulu din locu.

(L. S.) Iosifu Ciura.
Ioane Todescu.

Victoru Baritiu.
notariu cercualu.

Candinu Davidu.

(Va urmá.)

Dare de séma,

despre banii incursi pe séma maiialulu arangeatu la 1 Iu-
niu a. c. de junimea universitaria romana din Clusiu in fa-
vorulu „fondulu gimnasiale din Siomcut'a-mare“ si a scólei
gr. cat. din Giláu.

(Urmare si fine.)

III. Ajutória banesci ni s'a tramisu:

1. dela III. S'a d. Episcopu Dr. Victoru Mihalyi 5 fl.;
2. dela Tergulu Muresiulu (11 fl.) colectantele
Vasiliu Hossu 2 fl. Antoniu Stoicu 2 fl. Onoriu Francu
2 fl. X. 2 fl. dn'a Amali'a Moldovanu 2 fl. Véturi'a Ve-
licanu 1 fl. 3. din Cernaúti, societatea academica
„Junimea“ 10 fl. 4. dela d. Balintu Garabet 1 fl. 5. din
Giláu (17 fl. 1 cr.), colect. Nicolau Popu 1 fl. Sime-
one Stanescu 1 fl. Dr. Iosifu Zsigmond 1 fl. Ladislau
Balog 1 fl. Iosifu Cotisielu 30 cr. Simeonu Burc'a 20 cr.
Bernát Rosenberger 2 fl. Adamu Csákány 1 fl. Georgiu
Iacobu 16 cr. Iacobu Asbey 20 cr. Sigismundu Fóris 25
cr. I. Wenzel 20 cr. Martinu Biliska 20 cr. Dénes 1 fl.
Iuliu Décsi fl. Filimonu Mironu 20 cr. V. Popu 50 cr.
Simionu Velle Gavrisiu 50 cr. Simionu Biluska 1 fl. Teo-
doru Esztegár 50 cr. Ioane Michesiu 40 cr. Iacobu Mure-
sianu 20 cr. Simeonu Velle 20 cr. Onutiu Velle 20 cr.
Stefanu Szakács 1 fl., Ioane Popu 2 fl. — 6. din Mociu
(13 fl.) colect. Dr. Ioane Danu 1 fl. Ioane Germanu 3 fl.
F. Hosszu 1 fl. I. Hosszu 5 fl. — 7. din Turd'a (13 fl.)
colect. Samsonu Ratiu 1 fl. Dr. Ratiu 1 fl. Anania Mol-
dovanu 1 fl. Ioane Mészáros 1 fl. I. Petric'a 1 fl. I. Fi-
lipescu 1 fl. Elen'a Oláh 1 fl. Dionisiu St. Siulutiu 2 fl.
Onoriu Tilea 1 fl. Vladuti 1 fl. — 8. din Blasiu (16 fl.)
colect. prof. Ioane Negrutiu 1 fl. . . . 1 fl. Papfalvi 1 fl.
50 cr. Ioane Fekete Negrutiu 2 fl. Vestemeanu 1 fl. Máni
1 fl. Antonelli 1 fl. Dr. I. Ratiu 1 fl. Dr. Iacobu Bran-
dusianu 1 fl. Simeone Popu Mateiu 1 fl. Simeone Mendl
2 fl. Dr. I. Colceriu 1 fl. Georgiu Vlass'a 1 fl. . . .
50 cr. — 9. din Brasiovu (22 fl.) colect. Iosifu Popu
1 fl. Constantinu de Steriu 5 fl. N. Strevoiu 1 fl. I.
Lengeru 1 fl. O. Sorescu 1 fl. P. ? 1 fl. I. Padure 1 fl.
Dr. Muresianu 1 fl. Simeonu Margineanu 1 fl. Iosifu Ba-
racu 1 fl. Ioane Petricu, prot. 1 fl. Dr. Neagoe
2 fl. Lukas de Prunculu 1 fl. Iustinianu M. Grama
1 fl. Iordanu I. Munteanu 1 fl. Victoru Popescu 1 fl. P.
Iosifu 1 fl. — 10. din Rodna-Nasedu (18 fl.
10 cr.) colect. Dr. Simeonu Stoic'a 3 fl. Silvestru Muresianu
50 cr. Fridericu Daichendt 1 fl. Clemente Lupsaiu 5 fl.
Pantelemonu Domide 2 fl. Emiliu Hossu 1 fl. Gavriila
Cardanu 40 cr. Zacaria Popu 50 cr. Gabriele Sangeorsanu
20 cr. Gabriele Anc'a 1 fl. Luc'a Katona 1 fl. Ioane
Iosifu 1 fl. Inocentiu C. Porcius 50 cr. Domide Florianu
1 fl. — 11. din Abrudu (2 fl.) colect. Georgiu Ivascu
1 fl. D. ? 1 fl. — 12. din Dev'a (16 fl.) colectantii
Nicolau Oprea 3 fl. si Franciscu Hossu Longinu 2 fl. Io-
anu Motiu 1 fl. Georgiu Nicóra 3 fl. Georgiu I. Popu 1 fl.
Mihailu Bontescu 5 fl. Dr. Lazaru Petcu 1 fl. — 13. din
Gherl'a (11 fl.) colect. V. G. R. Borgovanu, Anderko
1 fl. Coroianu 1 fl. Vasiliu Popu 1 fl. Huz'a 1 fl.,
Biltiu 1 fl. Gregoriu Stetiu 1 fl. Redactiunea Amiculu-Fa-
miliei 5 fl. si pretiu redusu la imprimarea invitatiuniloru.
— 12. din Niresiulu-micu (5 fl.) Mateiu Strimbu
50 cr. Ioane Hosszu 1 fl. dn'a Hosszu nasc. Teresi'a Dra-
gosiu 1 fl. Dimitrie Peteru 1 fl. Ioane Pocolu 50 cr.

Din siedinti'a junimei romane, tiente in Clusiu la 15
Iuniu 1880.

In numele junimei romane:

presiedintele,
Vincentiu Nicóra,
prof. fil.

secretariulu,
Augustu A. Nicóra,
jur.

Diverse.

[Noulu protopresbiteru alu Aradului.] Cetim in „Biserica si Scol'a“: Alaltaeri s'a intrunitu Consistoriulu plenariu aradanu pentru denumirea de protopresbiteru in tractulu vacantu alu Aradului. Resultatulu fu, ca binemeritatulu protopresbiteru alu Siriei, parintele Georgiu Vasileviciu, a fostu alesu si denumitu aproape in unanimitate de protopresbiteru alu Aradului. Ddiu se-i ajute se conduca acestu tractu pe calea cea buna intru multi fericiti ani!

[Estrasele matriculare si timbrulu.] Ni se scrie urmatoarele: „Este cunoscutu, ca in urm'a unei ordinatiunii minist. ung. de finance dela 30 Oct. 1878 afara de estrasele matriculare resp. informatiunile familiare, cerute de catre vreo Autoritate publica pe cale oficiala (pe cari estrase seu informatiuni totdeuna e a se scrie scopulu, pentru care se dau) toate celelalte exhibitte matriculare sunt supuse timbrului, cerendu-se pentru fiacare casu separat, de nascere, morte seu cununia cate unu timbru de 50 cr. v. a. S'au intemplatu inse, ca se se pretinda timbru indoitu pentru casulu unei si aceeasi cununii, de aceea voiescu a face atenti pe cei ce porta matricule, ca la rubrica a 3-a in formulariulu „Informatiunei familiare“, unde se insamna „anulu cununiei“, acesta data se se insemne din matricula cununatiloru numai odata, scriindu-se in prejm'a numelui barbatalui seu a soției lui, ca astfelu pentru casulu unei cununie legate intre doi se nu se pretinda doue timbre a 50 cr. . . .“

[Traducerea Bibliei in limba japonesa.] — Unu mare meetingu s'a tienutu in 19 Aprile intr'una din bisericile protestante de Tokio pentru a serba terminarea traducerii Noului Testamentu in limba japonesa. Asemenea incercari de traducere a Santei Scripturi se facusera deja in Japonia de catre missionari catolici; jesuitii veniti aici dupa santulu Franciscu Xavier tradusera in limba japonesa cele diece porunci, Tatalu Nostru, precumu si diferite fragmente din Testamentulu Nou si Vechiu; der' toate aceste lucrari nu putura fi pastrate; preotii japonesi isbutira a pune man'a pe ele si a le distruge. Traducerea completa a Noului Testamentu in limba japonesa, care s'a finitu acum, este opera mai multoru missionari englesi si americani, cari au fostu ajutati in lucrarea lor de catre unu Japonesu convertitu la crestianismu.

[Adencime a Marii.] — Cea mai mare adencime a marii, ce a fostu constatata pana acum prin sondagie, a fostu aceea, pe care a constatato vasulu de resbelu americanu „Turcarora“, tramisu pentru o explorare sciintifica asemenea aceleia, pe care o intreprinsese vasulu „Challenger“, din marin'a britanica. In partea nordica a Pacificului, la 44° 55' latitudine nord. si 152° 26' longitudine vest. (Greenwich), plumbulu sondei n'a atinsu fundulu de catu la miraculos'a adencime de 8 kilometri 512 metri, prin urmare la cinci mile geografice si unu patraru. „Rom.“

[„Aurora Quadrilu.“] Sub titlulu acest'a a esitu de sub tipariu la Vien'a o piessa noua romanésca compusa de Iacobu Muresianu jun. — Se afia de vendiare la librari'a Zeidner in Brasiovu. Pretiulu 80 cr. seu 2 franci.

Invitare.

Adunarea generala a despartimentului XI alu „Asociatiunei transilvane, pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu“ se va tiené in a. c. la 22 Iuliu st. n. in Simleulu-Silvaniei; deci sunt rogati cu tota onorea toti membrii si partinatorii Asociatiunei a participá la acest'a adunare.

Simleulu-Silvaniei la 9 Iuliu 1880.

Alimpiu Barboloviciu
vicariu si direct. desp. alu XI.

Sciri ultime.

Vien'a 13 Iuliu. Congressulu federalistiloru care era se se intrunésca aci in lun'a curenta se dice ca s'a amanatu pana spre toamna.

Rom'a 12 Iuliu. Se anuntia ca Turci'a nu e nicidecum aplecata de a primi hotaririle conferentiei dela Berlinu.

Paris 13 Iuliu. Astadi in urm'a amnestiei a sositu aci Blanqui si mai multi fosti conducetori ai comunei. Rochefort a fostu intimpinatu

la sosire de o mare multime. Vre-o 6000 omeni ilu acompaniau cantandu Marseillais'a. — Intregu Parisulu este impodobitu cu totu felulu de stindarte. Piatiele sunt frumosu decorate. Serbarea nationala de mane promise a fi grandiosa.

Berlinu 12 Iuliu. In cas'a renumitului istoricu Teodor Mommsen in Charlottenburg a isbucnit focu in urm'a unei esplosiuni a unei tieve de gasu. O multime de manuscrite de valóre mare intre cari multe de ale lui Mommsen au arsu. Asemenea a arsu cea mai mare parte din bibliotec'a s'a de 40,000 tomuri. Mare parte din manuscritulu seu „Istoria imperatorulu romanu“ inca a devenitu prada focului. Mommsen vrendu se si salveze manuscritele si cartile s'a arsu la mani, nu inse in modu gravu.

Nr. 1750. / a. f. s. gr.

Escriere de concursu.

Pentru restaurarea definitiva a oficiului administratiunei fonduriloru scolastice granitiaresci si de stipendie din fostulu districtu Naseudu se escrie concursu spre ocuparea urmatorieloru posturi:

1-a de Secretariu cu salariulu anuale de 800 fl. v. a.

2-a de Perceptore cu salariulu anuale de 600 fl. v. a.

3-a de Controloru cu salariulu anuale de 500 fl. v. a.

4-a de economu cu salariulu anuale de doue sute florini val. austr. si se pune terminulu pe 10 Augustu 1880 la 6 ore dupa amedia, pana la care se voru accepta suplicele, ce voru ave a fi adresate catre comitetulu administratoriu de fondurile scolastice granitiaresci in Naseudu.

Concurentii la postul de sub punctulu 1-u voru ave a documenta, cumu ca au calificatiunea de lipsa pentru ducerea acestui oficiu, si in specie cumu ca au lucratu in conceptu si au deplina cunoscintia a celor trei limbe ale patriei.

Cei ce pre tanga acestea voru documenta, ca suntu si juristi absoluti cu esamenile recerute, voru fi preferiti.

Concurentii de sub postul 2 si 3 au se documenteze, cumu ca au cunoscintiele necesarie de comptabilitate, portare morale buna nepatata, si suntu in stare a pune cautiunea prescria in sum'a salariului anuale in bani, ori chartii de pretiu seu in realitati.

Concurentii la postul de sub 4 au se documenteze, cumu ca au cunoscintiele necesarie pentru economatu, apoi portare morale buna si nepatata.

Comisiunea administrat'ia de fondurile scol. granitiaresci.

Naseudu in 4 Iuliu 1880.

Presedintele:
Mihalasiu.

Secretariulu:
Ioachim Muresianu.

Escriere de concursu.

Pentru ocuparea postulu de professoru pentru musica si cantare, la gimnasiulu romanescu greco-catolicu, si la scol'a normala de prunci si de fete din Naseudu, de care, dupa unu servitiu nepatatu de trei ani, ce'lu va fi facutu la aceste institute locali de invetiamentu, va fi impreunatu salariulu anualu de 900 fl. v. a. cu dreptulu la pensiu, ca la professori dela institutele de Statu si la adausele decenali, conformu statutelor, cum se voru statori de catre comitetulu administratoriu din candu in candu, se escrie concursulu pana la 10 Augustu 1880 st. n.

Pana la acestu terminu, concurentii la acestu postu si voru adressa suplicele lor la subscris'a comisiune administrat'ia de fondurile scolastice granitiaresci din Naseudu, avendu in acele de a comprobá:

1. Capacitatea formalu de a dá instructiune din toate instrumentele musicale si din cantare, prin absolutoriu si atestate de progressulu dela unu institutu superioru pentru instructiunea in musica (conservatoru.)

2. Ca a avutu exercitiu practic in darea de invetiatura din musica si cantare la unu gimnasiu seu la un'a din scolele medie de asemenea categoria, cu successu bunu seu, ca a essercitatu in modu practic instruirea in musica la unu institutu superioru de musica si cantare, seu, ca totu in atatu timpu a functionatu, ca

conducetoru la unu orchestru militaru de musica regulatu dupa lege prin statutu seu, ca conducetori ai unei capele de musica din vre-o cetate.

3. Ca siu limb'a romana ca limb'a propunerii seu limb'a nemtiésca, francesu ori italiana, ca limba inlesnit'ie la propunere.

4. Originea si religiunea prin atestatu de botezu.

5. Studiele ce le-au mai facutu cumva si ca vieti'ai de pana atunci e nepatata.

Se admitu si concurenti calificati de a dá instructiune in musica si cantari dupa metod'a cea mai noua, cari nu possu la olalta intrunite toate aceste conditiuni esentiale (1—5,) inse pentru acest'a e statornicitu, in conformitate cu gradulu calificatiunei lor, salariulu de 600 fl. si 700 fl. v. a. pe anu si anume, fara de dreptulu de a pretinde definitatea si adausele.

Si la unulu din concurentii de acesta calitate, adica necualificatu pe deplinu, apriori si reserva administratiunea fonduriloru scolastice a'i concede salariulu normalu si dreptulu la adause, deca va' facutu cu successu distinsu eminentu 3 ani ca instituitoru de musica si cantare la institutele de invetiamentu din Naseudu.

Dela comisiunea administrat'ia de fondurile scolastice granitiaresci.

Naseudu, la 4 Iuliu 1880.

Publicare de licitatiune.

In 1 Augustu a. c. la 10 ore a. m. se dá a intreprindere prin licitatiune minudenta edificarea morei basilitane dela Blasiu.

Pretiurile de esclamare suntu:

- a) lucru de bardasiu, cu materialu in totu fl. 5622.33
 - b) lucru de fauru, „ „ „ „ fl. 574.42
 - c) lucru de lacatariu si glasiariu „ „ fl. 178.—
- la olalta . fl. 6374.75

Licitantii au se depuna vadiu de 10% din pretiulu esclamarei.

Elaboratele despre edificiulu recerutu si conditiunile se potu vedé in cancelari'a avocatului archidiecesanu gr. cat. in Blasiu, unde se va tiené si licitarea.

Blasiu 10 Iuliu 1880.

1—2

Consistoriulu gr. cat.

In magazinulu de marfuri coloniale alu domnului Ioane Dusoiu in Brasiovu este unu locu vacantu pentru unu ucenicu, care se fi absolutu celu puçinu doue clase reale. Pentru conditiuni a se adressa la mentionat'a firma. 2—1

Mare

MENAGERIA

cea mai mare din cate se afla ambulante. Ea contine animale din toate partile lumii.

E deschisa pentru publicu dela 8 ore dimineati'a pana la 9 ore ser'a.

Hranirea tuturor animaleloru rapace la 6 ore dupa amidiu.

Totodata se observa ca, subsemnatulu dorescu a cumpera unu cané de oi albu si pui (malacu) albi de bivolu.

Cu tota stim'a

—9

PASSOG.

Cursulu la burs'a de Vien'a
din 14 Iuliu st. n. 1880.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	72.85	Oblig. rurali ungare .	94.25
5% Rent'a-argintu (impromutu nationalu) .	73.50	„ „ Banat-Timia .	94.—
Losurile din 1860 .	133.—	„ „ transilvane .	93.50
Actionile bansei nation .	830.—	„ „ croato-slav .	95.—
„ instit. de creditu .	280.20	Argintulu in marfuri .	—
Londr'a, 3 luni .	117.95	Galbini imperatesci .	5.55
		Napoleond'ori . . .	9.30
		Marci 100 imp. germ. .	57.80

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipograf'a: Ioanu Gótt si fiu Henricu.